

Stockholms
stad

Programhandling för allmän plats

BROMSTENSGLUGGEN

2022-08-31

Detaljplan för Bromstensgluggen, del av Bromsten
9:2, Dp 2020-13360

Uppdragsnr: 2020-13360
Daterad: 2022-08-31
Reviderad: xxx

Detta kvalitetsprogram utgör ett underlag till detaljplan för Bromstensgluggen och är framtagen av Nyréns Arkitektkontor AB i samverkan med och på uppdrag av Exploateringskontoret, Stockholms stad.

Beställare:
Anna Alberchtsson
Exploateringskontoret, Stockholm stad
Box 8189
104 20 Stockholm
www.stockholm.se

Medverkande från Stockholms stad:
Anna Alberchtsson, byggprojektledare, Exploateringskontoret
Emelie Maniette, landskapsarkitekt, Exploateringskontoret
Monica Carlbaum, trafikplanerare, Exploateringskontoret
Lea Levi, Miljöspecialist, Exploateringskontoret
Zeinab Jama, projektutvecklare, Exploateringskontoret
Jenny Lindén, projektutvecklare, Exploateringskontoret

Konsulter:
Emelie Brunge, landskapsarkitekt, Nyréns Arkitektkontor
Tobias Phersson, landskapsarkitekt, Nyréns Arkitektkontor
Sofi Unnersjö, landskapsarkitekt, Nyréns Arkitektkontor
Arbetet har skett i samverkan med trafik konsulter på Norconsult, dagvatten konsulter på WSP samt beynings konsulter på Afry.

Bildkällor:
Flygbild s. 5 Google Maps
Fotomotage s.6 Stadsbyggnadskontoret Stockholm
Övriga foton och illustrationer: Nyréns Arkitektkontor

Innehållsförteckning

Projektgrupp	2
Bromstensgluggen översikt	4
Gestaltungsprinciper	6
Parker, natur och stadsrum.....	8
Vattenparken	10
Naturparken.....	14
Torg	18
Gator och stråk	20
Dagvatten och skyfall	22
Trädplantering i gata	24
Gatuutformning.....	26
Sektion Frodevägen	28
Sektion Rissnavägen	29
Sektion Parkgata O1-O2	30
Sektion Dikesvägen	31
Sektion Gata O5.....	32
Sektion Gata O6.....	33
Gång- och cykelbro.....	34

Bromstensgluggen

Syftet med detaljplanen för Bromstensgluggen är att möjliggöra cirka 800 bostäder, lokaler för centrumverksamhet, en förskola, ett regionalt cykelstråk samt parker och en gång- och cykelbro till Sundbyberg. Strukturen av bebyggelse, gator och parker ska bidra till att koppla samman området med sin omgivning samt stödja nya och befintliga mötesplatser för de omkringliggande stadsdelarna i syfte att göra Stockholm till en mer sammanhängande stad.

Stora delar av platsen idag utgör rester från hagmarker och jordbrukslandskapet som tillhörde Rissne gård.

Området idag

Planområdet ligger som en kil mellan Bromstens östra del och Ulvsundavägen. Området är cirka nio hektar stort och består av naturmark. I öster gränsar området till Ulvsundavägen, i norr gränsar det till kuperad naturmark i Rissne skog och i väster och söder möter området den befintliga bebyggelsen i Bromsten. Ulvsundavägen utgör idag en kraftig barriär i området och en källa till höga bullernivåer.

Utgångpunkter för planen

Planen ska ta hänsyn till platsens natur- och kulturvärden och befintlig bebyggelseskala samt ha fokus på att skapa kvalitativa miljöer för barn och unga. Bebyggelsen ska möta upp gaturum och parker med entréer och fönster för att bidra till mänsklig närvaro och ge ett tydligt möte mellan privat och offentligt. Den nya bebyggelsen föreslås komplettera det befintliga bostadsutbudets bebyggelsetypologi för att uppnå en blandad stad med fler valmöjligheter. Inom planen skapas nya offentliga parker som utformas både för rekreation samt stödjer ekologiska funktioner. En ny gång och cykelbro stärker kopplingen till Rissne och kopplar på det långa rekreaionsstråk som löper från Rissne bort till Råstasjön i Solna.

Tensta

Rinkeby

Ursvik

Bromsten

Bromstensgluggen

Spånga

Rissne

Duvbo

Flysta

Solvalla

Gestaltungsprinzipier

Bromstensgluggen utformas som en ny sammanhållen årsring med stads kvarter längs en tydlig huvudgata. Parker, lummiga gaturum, innehållsrika platser och gena stråk för gång och cykel gör området till en attraktiv och lättanvänd vardagsmiljö. Nya kopplingar och målpunkter bidrar till att Bromstensgluggen knyter samman omkringliggande stadsdelar.

Fotomontage av planerad bebyggelse

Topografi

Planområdet utgörs av en syd-östväänd dalgång som lutar ned mot Ulvsundavägen vars dragning markerar dalgångens botten. De gräsbevuxna sluttningarna i Bromstensgluggen omsluts av högre skogsbeklädda kullar med på sina ställen brant topografi och berg i dagen. Det nya områdets centrala gata, Frodevägen, klättrar upp från de lägre liggande kvarteren i söder till de högre kvarteren i norr. Från Naturparken i områdets norra del ges långa utblickar över området och bra chans till att fånga kvällssolens sista strålar. I områdets lågpunkt i sydöst placeras en park som hjälper till att hantera och rena vatten vid nederbörd.

Kopplingar

Den nya bebyggelsen som planeras i Bromstensgluggen kopplas på omgivande bebyggelse genom att Frodevägen i söder och Rissnavägen i väster förlängs in genom området. Där dessa möts i områdets mitt skapas en mötespunkt. En ny gångbro i Rissnavägens förlängning skapar en ny koppling över till Rissne, Sundbyberg med sitt centrum och tunnelbana. Genom parkerna och naturområdena i väster och i norr binds området ihop med befintliga promenadstråk, bland annat elljusspåret vid Rissne skog mellan Bromsten och Rinkeby. Förslaget arbetar med att bevara stigar i naturområdena även i den branta terrängen för att inte tappa viktiga kopplingar som finns i dag. Bromstensgluggen utgör ett omtyckt promenadområde och detta är en funktion som är viktigt att bevara och utveckla.

Platser och parker

- Park och lekplats
- Torg och solbelysta platser
- Idrott och aktivitet

I området skapas flera nya parker och målpunkter för vistelse.

I områdets centrala delar samt i andra bra sollägen skapas mindre torgbildningar och platser för uteserveringar. Två parker planeras i området, en i områdets högsta del och en i den lägsta, där de olika platsernas kvaliteter får styra gestaltningen. I det allra sydligaste av kvarteren planeras för idrott.

Parker, natur och stadsrum

I Bromstensgluggen tillskapas nya platser, parker, natur och gator som kan tillgodose invånarnas rekreationsbehov och skapa nya målpunkter för omgivande stadsdelar. Parkerna och naturområdena utformas även för att stödja biologisk mångfald och fördröja regnmängder vid skyfall.

De gröna parkerna och naturområdena i staden ger en mängd ekosystemtjänster, reglerande, ekologiska som såväl rekreativa.

Nya funktioner och vistelsekvaliteter

Bromstensgluggens öppna gräsmark och skogsbevuxna kullar utgör idag ett omtyckt promenadområde och används bland annat av många boende i området för gå ut med sina hundar. Den höga ljudnivån från Ulvsundavägen gör dock att det är svårare att vistas en längre stund. Med den nya planerade bebyggelsen ihop med bulleråtgärder ökar möjligheten att skapa lugna och trevliga platser för umgänge och vistelse. Genom att varsamt omvandla naturområde till parker kan flera nya vistelsefunktioner tillföras, så kallade sociotopvärden.

Utgå från platsens kvaliteter

I områdets högsta respektive lägsta del skapas två nya parker: Naturparken och Vattenparken. Naturparkens höga läge med långa utblickar och kvällssol tas till vara och flera nya funktioner adderas i parken. Bland annat en större lekplats i skogsbrynet som kan utgöra en mötesplats för de omgivande stadsdelarna. I områdets lägsta del skapas en lummig mindre park med plats för en vattenspegel där parkbesökare och groddjur kan samsas sida vid sida.

Ekologi

Bromstensgluggens nya parker utformas för att stödja och utveckla de ekologiska värden som finns idag. Det kan handla om att skydda och bevara träd och vegetation samt att tillföra blommande träd och buskar för fåglar och pollinerare. I den nya stadsdelen utformas Vattenparken med en damm omgiven av buskar och högre gräs där groddjur ska kunna leka och söka föda. Skogsbrynen gallras försiktigt för att friställa ek och andra ljuskrävande ekologiskt viktiga träd.

Naturparken

GRÖN OAS

RO

SITTA I SOLEN

PROMENADER

LEK

PICKNICK

BOLLSPEL

UTSIKT

SKOGSKÄNSLA

Rissne Skog

GRÖN OAS

LÖPTRÄNING

SKIDOR

PROMENADER

PULKABÄCKE

UTESERVERING

SITTA I SOLEN

SKOGSKÄNSLA

PROMENADER

GRÖN OAS

UTSIKT

Sociotopvärden teckenförklaring

GRÖN OAS

SITTA I SOLEN

RO

PROMENADER

LEK

BLOMPRAKT

PICKNICK

FOLKLIV

BOLLSPEL

PARKLEK

PULKÅKNING

UTSIKT

VATTENKONTAKT

BAD

LÖPTRÄNING

TORGHANDEL

UTESERVERING

EVENEMANG

SKIDOR

SKRIDSKOR

RIDNING

ODLING

DJURHÅLLNING

VILD NATUR

BÅTLIV

FISKE

SKOGSKÄNSLA

Vattenparken

GRÖN OAS

RO

SITTA I SOLEN

PROMENADER

PICKNICK

VATTENKONTAKT

Faktabara parkriktlinjer

Stockholms parkriktlinjer togs fram 2006 som stöd för att säkra rekreativa kvaliteter i grönstrukturen. De omfattar tillgång och parkstandard. De kvaliteter som ingår i parkriktlinjerna finns kartlagda i Stockholms sociotopkarta.

God park och naturtillgång

Inom 200 meter:

Grön oas, lek (naturlek eller lekplats), område med god ljudkvalitet, sitta i solen, promenader.

Inom 500 meter:

Blomprakt, bollspegel/boilek, parklek, picknick, pulkaåkning.

Inom 1000 meter, eller enkelt närbart med kollektivtrafik:

Bad (utomhusbad), djurhållning, odling, löpträning, skogskänsla, utsikt, vattenkontakt, vild natur, skridskoåkning.

Andra kvaliteter som värderas högt av stockholmarna:

Båtliv, evenemang, folkliv, ridning, torghandel, uteservering, fiske, skridskoåkning.

God parkstandard

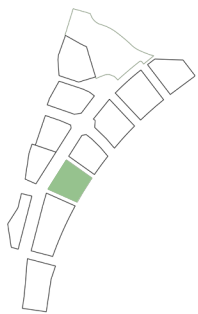
Mängden parkmark måste vara stor nog för att tillgodose invånarnas rekreativa behov och klara det höga besöksstrycket.

Idrott

0 50 100
Meter

Vy över nedsänkt parkrum

Storlek: 3530 m²

Vattenparken

En liten park med många uppgifter

Vattenparken ska tillföra Bromstensgluggen rekreativa värden samtidigt som den utformas för att hantera stora vattenvolymer vid skyfall. En tredje viktig uppgift för parken är att skapa goda livsmiljöer för groddjur och salamandrar. Genom att bearbeta terrängen bildas en skålning i parkens mitt där en vattenspegel utgör parkens centralmotiv. Ut mot den bullerstörda Ulvsundavägen skapas en högre vall med träd och buskar som tillsammans med ett bullerplank i parkens södra hörn bidrar till en bättre ljudmiljö. In mot parken övergår vallen till skyddade sydvästvända grässlånter för picknick och rofylld vistelse i bra sollägen. Två bågformade gångvägar i kombination med sittvänliga trädäck ramar in rummet och gör det möjligt att slå sig ner med en bok eller picknick. Från det nedre trädäcket finns möjlighet att komma nära vattenkanten och djurlivet runt dammen.

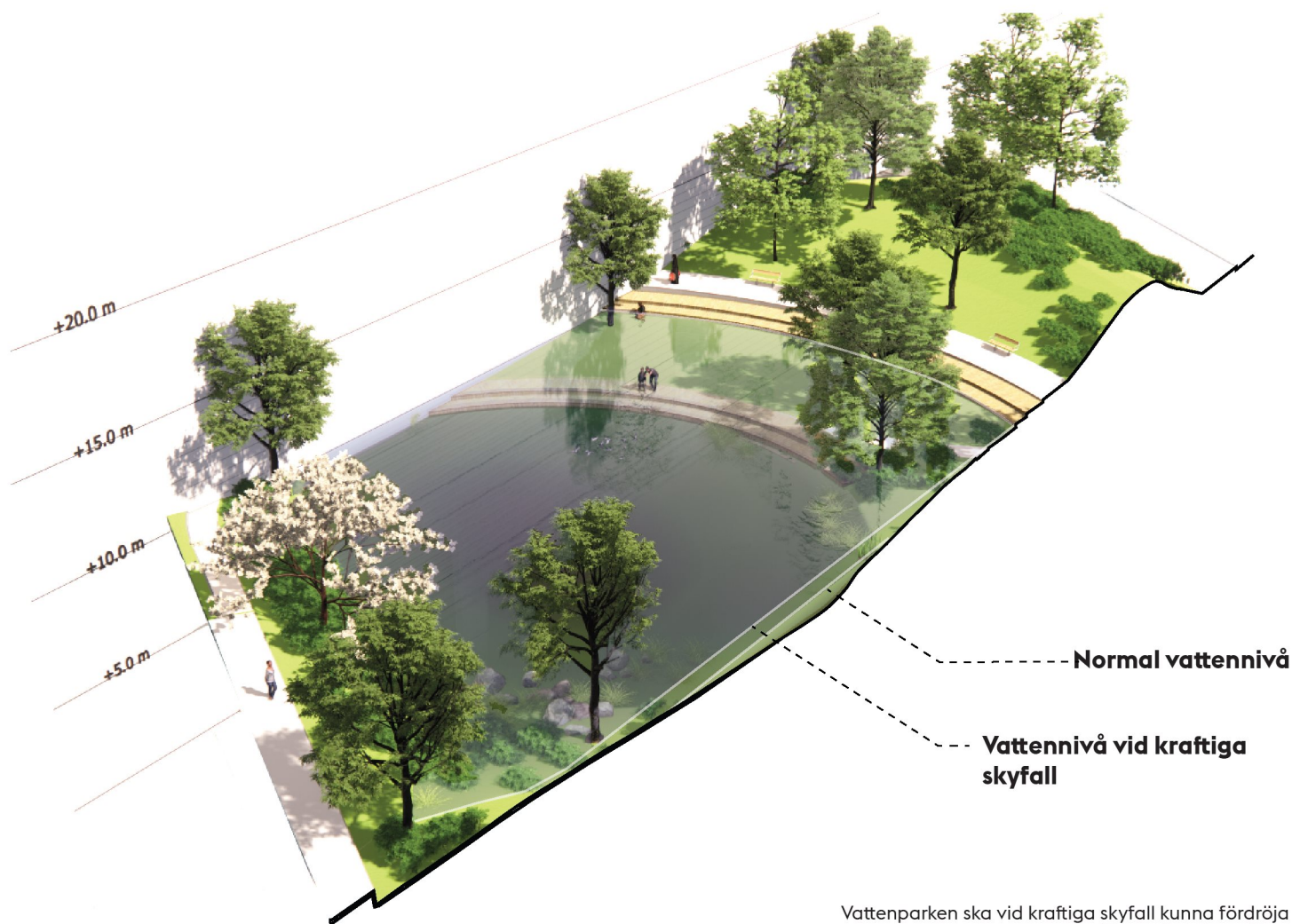
Gestaltungsprinciper

- Utgå från platsens solljusförhållanden. Skapa vistelsezoner i de sydvästvända lägena.
- Arbeta med terrängen för att minska bullerstörningen från Ulvsundavägen. Skapa en skyddande grön vall med goda sollägen mot sydväst. Kompletteras gärna med bullerplank.
- Skapa en sänkning som når grundvattennivån så att parken får stående vatten. Detta vatten blir en ersättning för det ursprungliga diket som är ett habitat för groddjur och salamandrar.
- Arbeta med växtlighet, gömställen och vilda delar för att groddjur och salamandrar ska kunna hitta föda och gömslen. Komplettera med en groddjurstunnel till skogsslånten för att säkra övervintringsmöjligheter.
- Skapa gångvägar, och anlägg trädäck som gör det möjligt att vistas och röra sig nära vattnet. Skapa en lugn och vacker plats.

1. Entréplats**2. Bullerskyddande grön kulle samt bullerplank****3. Övre trädäck för vistelse****4. Nedre trädäck vid vattenspegel****5. Bro över vatten****6. Parkdel med buskar och högre vegetation för groddjur att hitta föda och gömslen****7. Grodtunnel och förstärkningsåtgärder (grodhotell mm) i naturmark****Bildtext**

1. Exempel trädäck vid vatten
2. Öppen vattensamling främjar biologisk mångfald
3. Vy från ovan, Frodevägen i förgrunden

Vattenparken ska vid kraftiga skyfall kunna fördröja större mängder vatten.

Vad gör folk här?

- Picknick, fikar
- Promenerar
- Sitter i solen
- Hänger på trädäcken
- Betraktar djurlivet
- Vistas vid vatten

Vilka upplevelser finns?

- Upplevelsen av ett lummigt parkrum
- Rofyllighet
- Naturupplevelser
- Titta på folk
- Hänga vid vatten

Hur stödjer platsen ekologi & klimat?

- Naturdamm ger livsmiljö för groddjur och salamandrar
- Busktytor med blommande och bärande arter
- Fågel- och fladdermusholkar, veddepåer i skogsslänt
- Parken kan fördröja större regnmängder vid kraftiga skyfall.

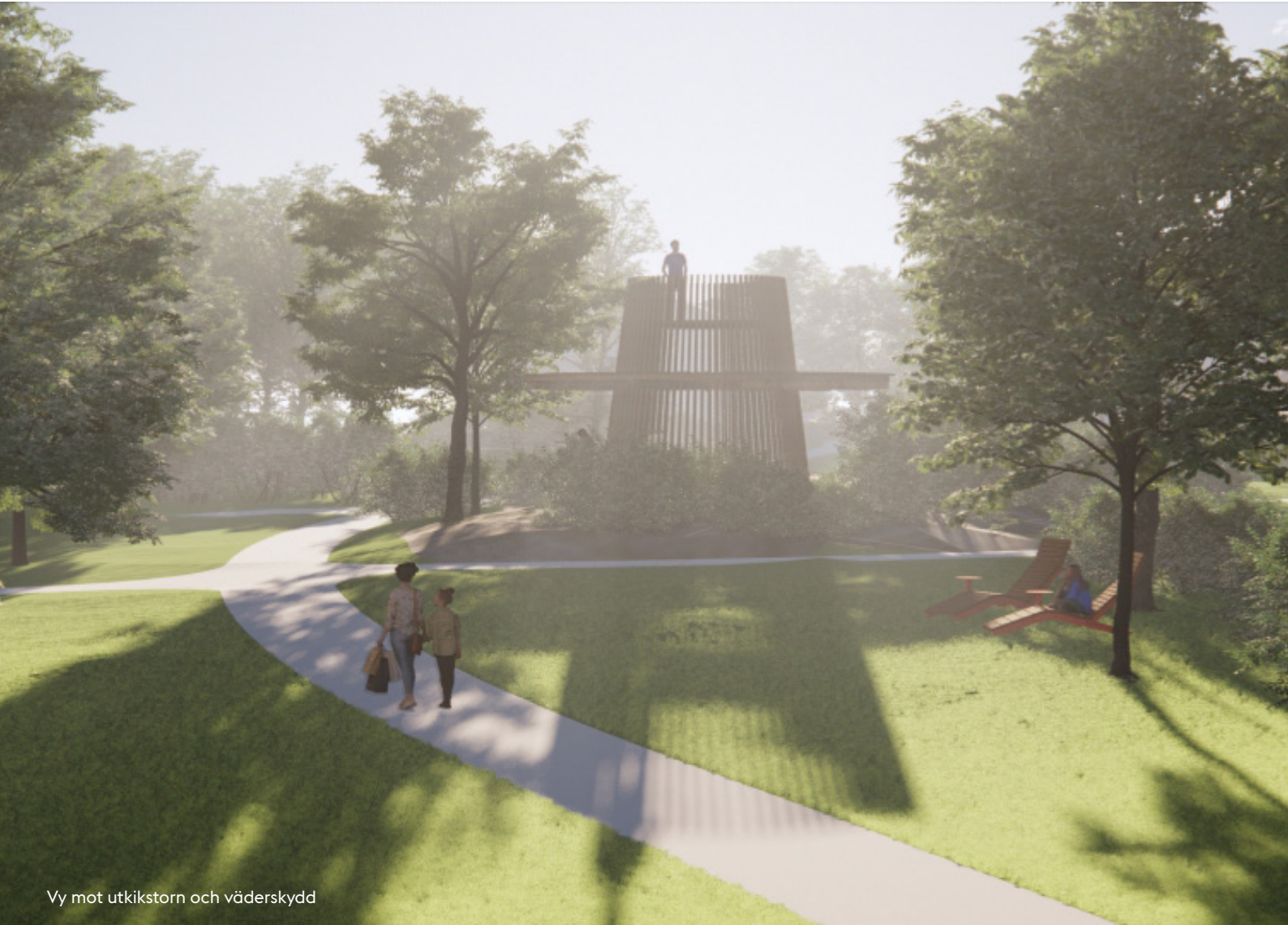
Salamandrar och groddjur

Det befintliga dike som finns på platsen idag utvidgas och grävs ur för att skapa en mindre damm som kan fungera som lekmiljö för groddjur och salamandrar. Parken utformas med groddjurshotell för övervintring. För att ge ett större habitatområde för födosök och övervintring anläggs grodtunnlar under vägbanan som kopplar parken till skogsslänterna på västra sidan av Frodevägen.

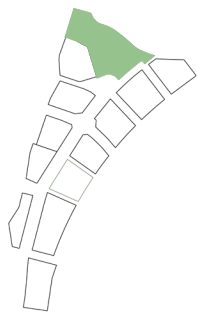
Grön inramning

Vattenparken utformas till en lummig och grön park för rofylld vistelse. Upplevelsen av ett inre grönt rum skapas genom en bred ram av blommande buskar och träd i parkens kantzoner. Parkens sydvästra del mot Frodevägen kan med fördel få en vildare karaktär med stenrösen och högt gräs för att främja djurlivet och underlätta för groddjuren att hitta föda. Mot nordväst övergår parken till ett parktorg med möjlighet för en plats för uteservering i kvällsolen.

Vy mot utkikstorn och väderskydd

Storlek: 10 000 m²

Naturparken

Platsen idag

Naturparkens höga läge fångar kvällssolens sista strålar innan solen försvinner bakom horisonten. De sluttade gräsytorerna med sina karaktäristiska släta hållar är en rest av de hagmarker och åkrar som omgav Rissne gård som ligger på andra sidan Ulvsundavägen. De högvuxna gräsmarkerna genomkorsas av flertalet stigar som kopplar Bromsten med Rissne skog och dess elljusspår.

Försiktiga tillägg

Den nya parken utformas utifrån platsens karaktär och befintliga kvaliteter. De befintliga rörelsemönsterna tas tillvara på genom ett nytt parkvägssystem som i mjuka linjer skapar kopplingar och delar in parken i olika rum. I parkens högsta punkt placeras en kombinerad paviljong och utkiksplats.

Gestaltungsprinciper

- Utgå från den historiska hagmarks-karaktären med öppna gräsytor, bärbuskar, träd och mjuka berghällar.
- Skapa ett gångvägssystem som följer topografin, ger naturliga rörelser och delar in parken i olika rum.
- Skapa en större lekplats i parkens sydvästvända skogsbyn. Lekplatsen ska vara av sådan storlek att det kan bli en målpunkt för boende i de omgivande stadsdelarna.
- Utnyttja parkens höga läge och goda solförhållande. Skapa uppehållsytor, gärna med möjlighet att vistas väderskyddat, och hitta punkter där utsikten kan lyftas fram.
- Bygg vidare på möjligheten att stanna till och träna utmed löparspåret.
- Parkens nedre delar utformas med nedsänkningar för att fördröja skyfall.

1. Lekplats i skogsbryn**2. Utegym****3. Utsiktstorn och paviljong****4. Solig gräsyta för picknick****5. Entré****Bildtext**

1. Lekplats i skogsbryn, Gustavsberg
 2. Bromstensgluggen idag med hagmark och hällar
 3. Utblick från naturparken mot lekplats

Vy mot naturparken från söder med Rissne skog i bakgrunden.

Vad gör folk här?

- Promenerar
- Sitter i solen
- Picknick
- Löpartränar, tränar på utegym
- Leker på lekplats och i skogen
- Spelar bollsporter
- Utomhuskalas och fest
- Grillar och umgås

Vilka upplevelser finns?

- Utmanande lek
- Svettas och ta i
- Folkliv
- Utsikt
- Naturupplevelser, återhämtning, ro

Hur stödjer platsen ekologi & klimat?

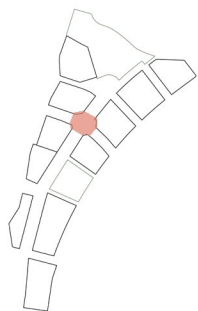
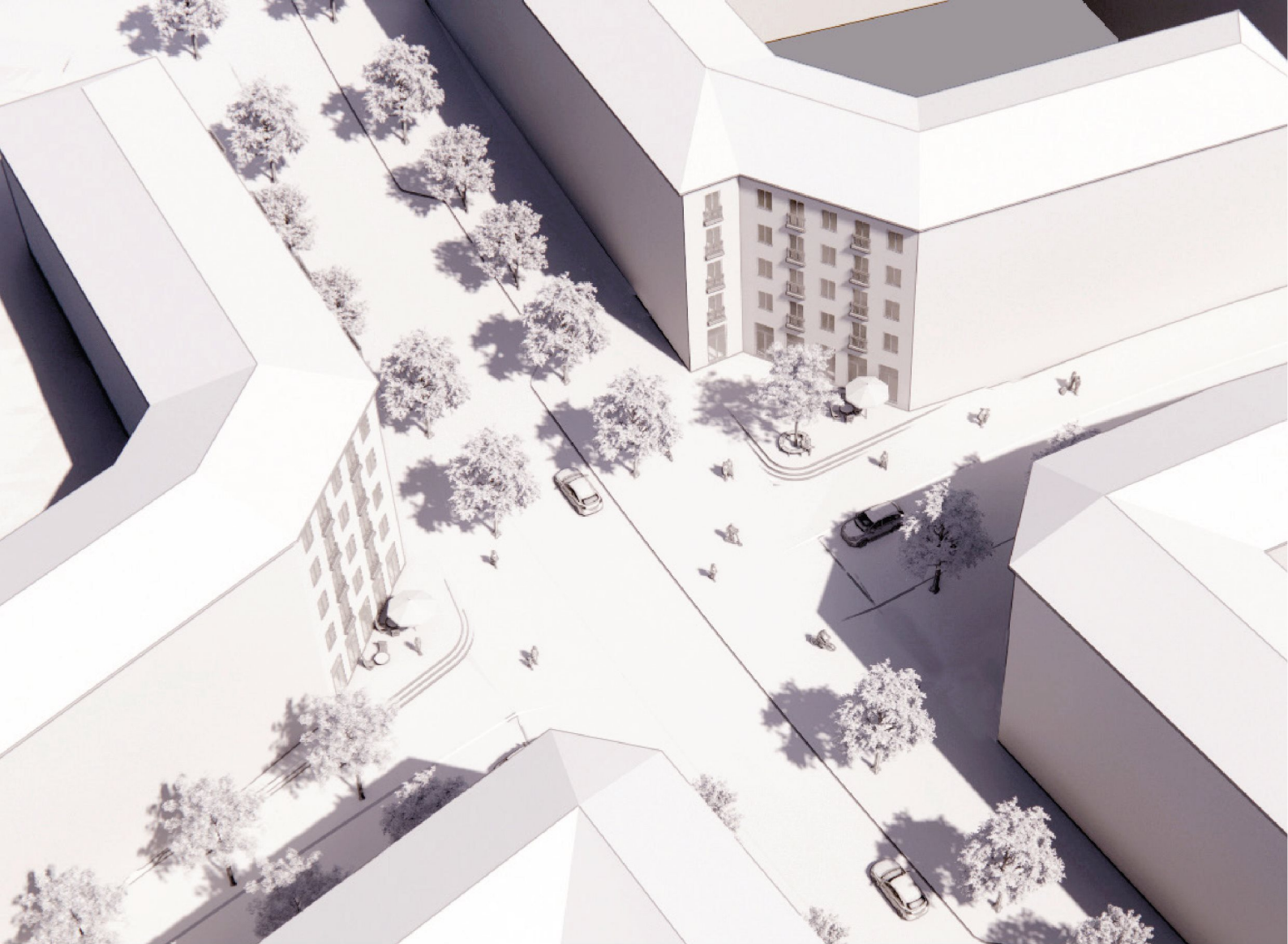
- Brynzoner med blommande och bärande arter
- Gamla tallar, veddepåer, fågel- och fladdermusholkar
- Parken kan fördröja större regnmängder vid kraftiga skyfall

Att kunna vistas skyddat under tak ökar möjligheten för att tex utnyttja parken för kalas eller andra tillställningar. På de sydvända gräsmattorna finns plats för picknick och bollspel och parken kompletteras med blommande och bärande buskar och träd. Gärna arter kopplade till det historiska hagmarkslandskapet.

Lekplats som samlingspunkt

Genom att flytta ut elljusspåret en bit ut från skogsbrynet skapas en stor yta för en ny lekplats mellan parkens öppna gräsytor och Rissneskogens gränzon. Här kan en ny större lekplats anläggas med utmanande lek för stora och mindre barn. Detta är något som saknas i Bromsten idag och som skulle utgöra en målpunkt för invånarna i närområdet. En sådan ny mötesplats ligger även i linje med programmets ambitioner att knyta ihop de olika stadsdelarna. I anslutningen till elljusspåret föreslås även ett mindre utegym.

Torg

Bromstensgluggens två huvudgator möts i en för området central korsning där en mindre urban nod kan skapas. Genom att arbeta med indrag i kvarteren skapas vinklade fasader som markerar platsen samt bildar fondmotiv i gatornas sträckning. Indragen av fasaderna bidrar även till att skapa två mindre torgytor i de bästa sollägena där den nordvästra platsen får morgon/förmiddagssol och den nordöstra eftermiddags/kvällssol.

Gatans lutning

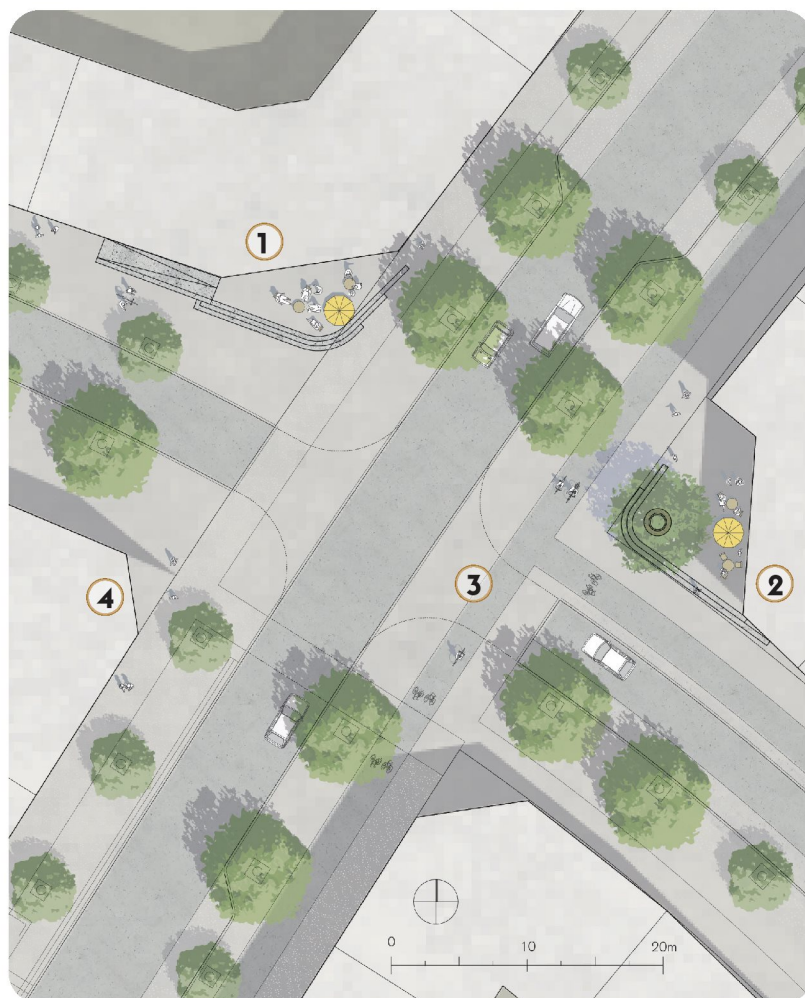
Då hela Bromstensgluggens planområde lutar, från Naturparken uppe i norr till de låga delarna i syd, innebär det att Frodevägen bitvis kommer utgöras av en lång backe. I korsningen med Rissnavägen ligger lutningen runt 5% vilket medför att torgplatserna behöver terrasseras med tex trappsteg och/eller murar för att få till plana ytor. Tillgängligheten för det nordvästra

läget kan lösas med en ramp utmed fasad vid Rissnavägen och båda platserna nås utan trappsteg från norr från Frodevägen.

Sittplatser och möjlighet till uteserveringar

Den nordöstra torgbildningen med sinkvällssol är något större och har dimensionerats för att kunna inrymma en mindre uteservering utmed fasad samt planteringar och offentliga sittplatser. Att få en bra balans mellan offentliga platser och utrymme för verksamheter, tex en uteservering, är viktigt för att säkerställa att platsen inte upplevs som tom över årstiderna. Den nordvästra torgbildningen är något mindre med endast plats för en uteservering utmed fasad. För att skapa fina och inbjudande platser krävs ett bra samspel mellan bebyggelsen, dess utformning och innehåll, samt den allmänna marken.

1. Liten torgbildning i morgonsol
2. Liten torgbildning i eftermiddags/kvällssol
3. Genomgående trottoar utmed Frodevägen
4. Avfasade hörn möter korsningen

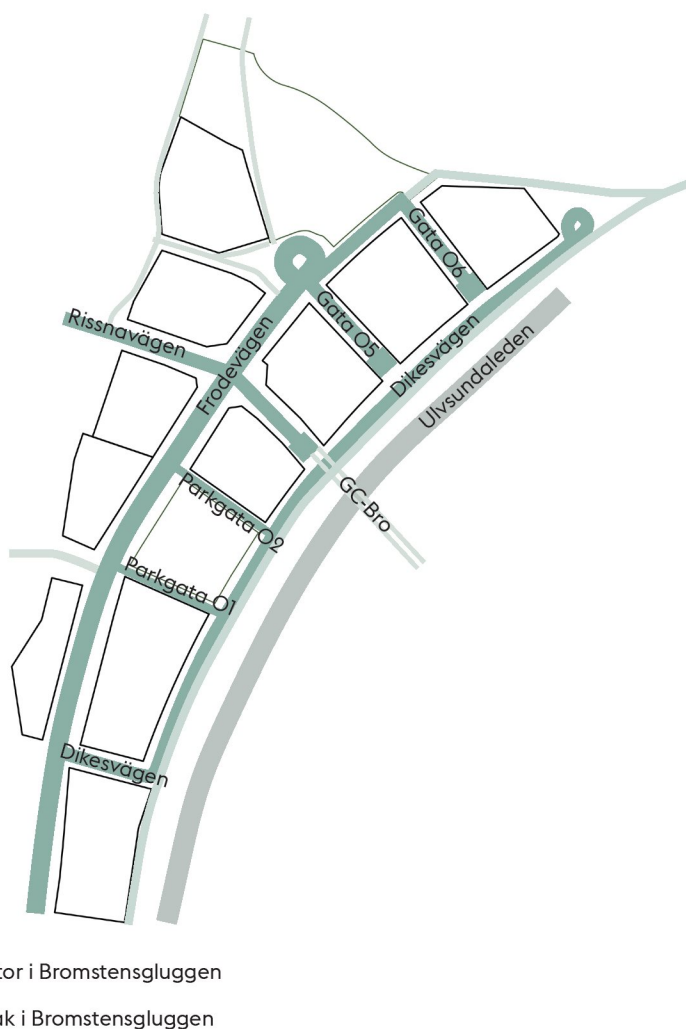
Bildtext

1. Platsbildning med uteservering mot avfasat hörn, Rörstrandsgatan.
2. Platsbildning med planteringar och sittmöjlighet, Midsommarkransen.
3. Illustrationsbild mindre torgbildning i kvällssol.

Gator och stråk

I detta avsnitt beskrivs generella principer för gatornas utformning och funktion, utifrån det övergripande målet att skapa en grön och tillgänglig stadsdel.

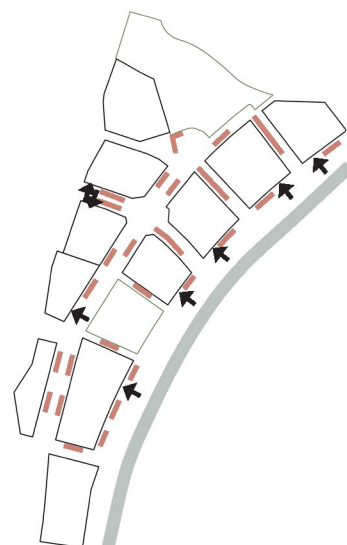
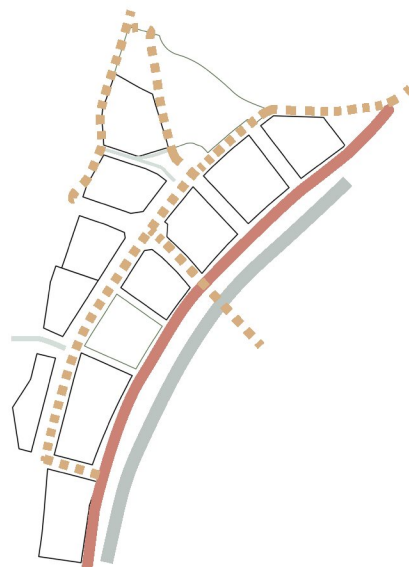
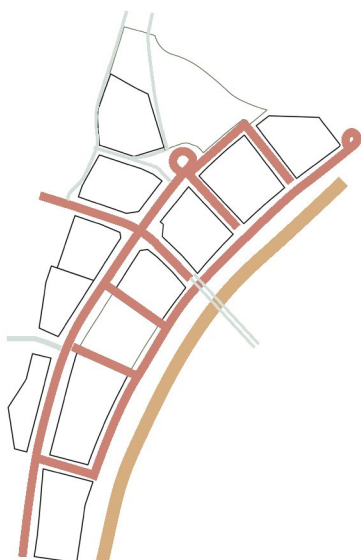

Gatunätets uppbyggnad

Bromstensgluggens struktur är uppbyggd kring två parallella gator, Frodevägen och Dikesvägen, som går från söder till norr. Frodevägen är områdets gröna huvudgata med gatuträd, angöringsfickor, cykelbana samt breda trottoarer. Utmed Frodevägen kommer även bussar att komma in från söder för att sedan vända i vändplanen vid naturparken och gå tillbaka samma väg. Dikesvägen som löper parallellt med Ulvsundaleden utformas som en lokalgata med syfte att lösa angöring och åtkomst till garage. Även en större del av kvarterens sophantering och angöring är tänkt att ske från denna sida. Mellan Frodevägen och Dikesvägen går ett antal tvärgator där Rissnavägen utgör en av områdets viktigaste koppling mellan Bromsten och Rissne genom en ny gång- och cykelbro. De två tvärgående gatorna i söder, Parkgata 1-2, är genomgående gator medans de två tvärgatorna norr om Rissnavägen, Gata 5-6, avslutas med vändplaner och trappor då terrängen blivit för brant för att koppla ihop Frodevägen och Dikesvägen. Angöring till kvarter sker framförallt i angöringsfickor och garage.

Gång och cykel

Rörelser till fots genom området sker till största del på trottoarer utmed de nya gatusträckningarna. Trottoarerna är dimensionerade för att inrymma mindre uteserveringar. Vid Naturparken övergår trottoarerna till parkvägar som kopplar på det stora parknätverk som binder samman Bromsten med resten av Spångadalen. En dubbelriktad cykelbana föreslås utmed Frodevägen som fortsätter genom naturparken samt över den nya gångbron. Ett regionalt cykelpendlingsstråk passerar Bromstensgluggen utmed Dikesvägen.

Gatutyp

Övergripande länk

Ullsundaleden

Lokalgata

Frodevägen, Rissnavägen,
Dikesvägen, Gata O1-O6

Ej biltrafik

Gång- och cykelväg

Cykelvägar

Regionalt cykelpendlingsstråk-
regionalt stråk mellan olika
kommuner/stadsdelar. Snabbt, gent
med bra framkomlighet.

Cykelbana eller cykling på gång- och
cykelväg

Cykling på övriga gator sker i
blandtrafik.

Angöring

In- och utfart garage

Angöring längs gata.
Obs! Angöringen ska kunna
anordnas max 25 m från entré
enligt Boverkets riktlinjer.

1. Smalkroniga träd innanför angöringsyta, Barnhusgatan 2. Bredkroniga träd och cykelbana, Birgerjarlsgatan 3. Trottoar med plats för smal uteservering, Ingentingområdet.

Dagvatten och skyfall

Bromstensgluggen kommer genom sitt topografiska läge att behöva hantera stora vattenmängder vid kraftiga skyfall. För att klara detta behöver parkerna och omgivningarna utformas för att hantera och fördröja vatten vid kraftiga regn. Gatorna utformas med skelettjordar för att fördröja och rena dagvatten.

Vattenparken är nedsänkt för att kunna ta emot vatten vid kraftiga regn.

Topografisk lågpunkt

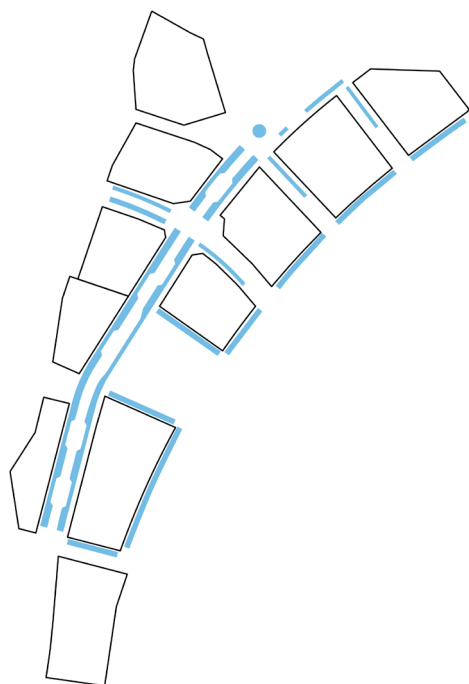
Bromstensgluggen utgör med sin dalgång en lågpunkt i ett större vattenupptagningsområde och behöver därför rustas för att hantera större mängder regnvatten vid skyfall. På grund av ett allt varmare klimat förväntas antalet kraftiga skyfall inträffa oftare i framtiden och blir därför en viktig faktor att hantera vid planering av ny bebyggelse. I Bromstensgluggens detaljplan har både parker och gator inom programområdet utformats för att uppehålla och rena dagvatten.

Dagvatten som resurs för gröna gator

Genom att prioritera plats för träd och växtlighet i gaturummet skapas möjlighet att genom växtbäddar och skelettjord rena och fördröja vatten från gator och trottoarer. Att utnyttja och leda ned regnvatten är av stor betydelse både för trädens välmående samt för att minska belastningen på ledningsnätet där förorenat vatten annars skulle hamna utan fördröjning och belasta recipienten.

Skyfallshantering

Vid kraftiga skyfall regnar det stora mängder på kort tid vilket gör att ledningsnät och brunnar fylls och slutar att fungera. I dessa lägen är det viktigt att vattnet har någonstans att ta vägen för att inte orsaka översvämning i känsliga områden. I Bromstensgluggen finns det tre större ytor, två i parkerna och en i idrottsytan i söder, som utformas för att kunna fördröja skyfallsvatten. Denna fördröjning sker både genom nedsänkta partier på ytan samt i magasin under mark.

Dagvattenlösningar

 Skelettjord med bevattningsbrunnar

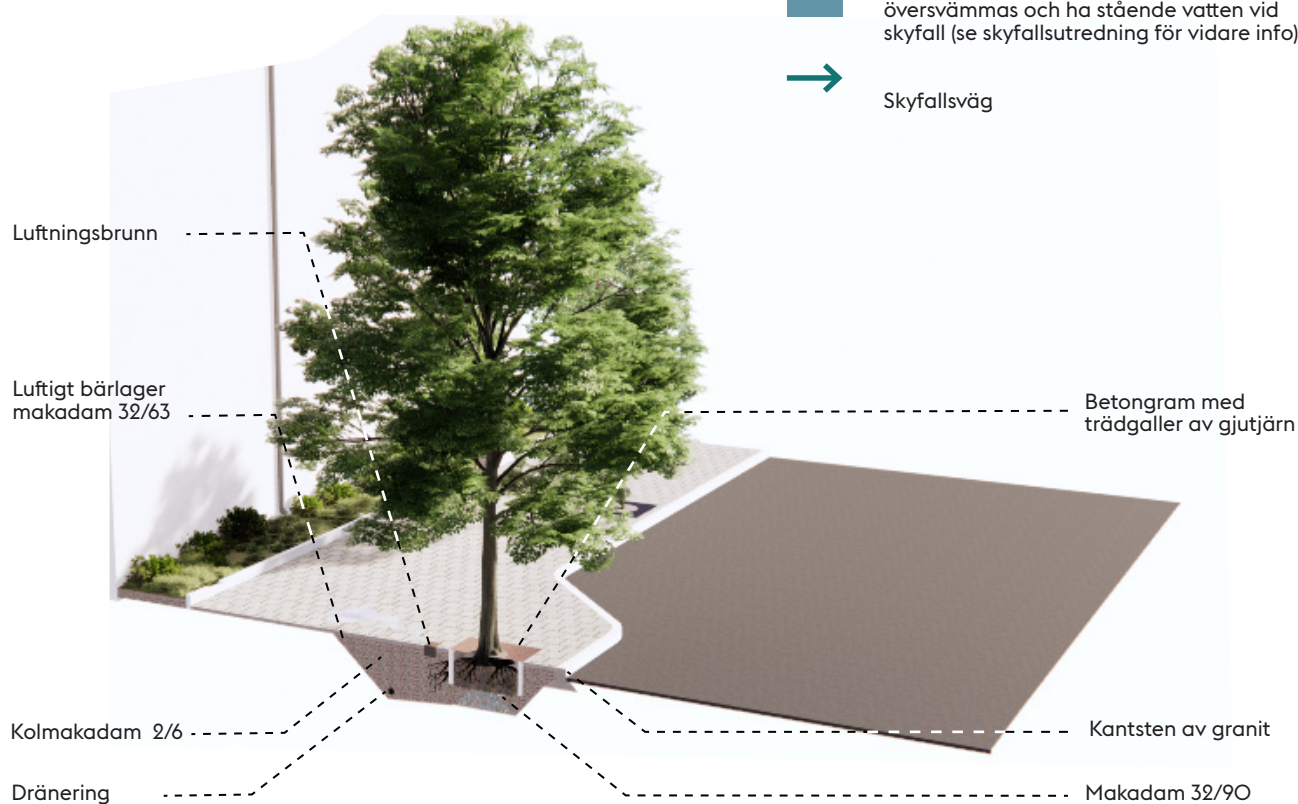

Skyfallshantering

 Vattenmagasin under mark

 Lågpunkter i parkmark som periodvis kan översvämmas och ha stående vatten vid skyfall (se skyfallsutredning för vidare info).

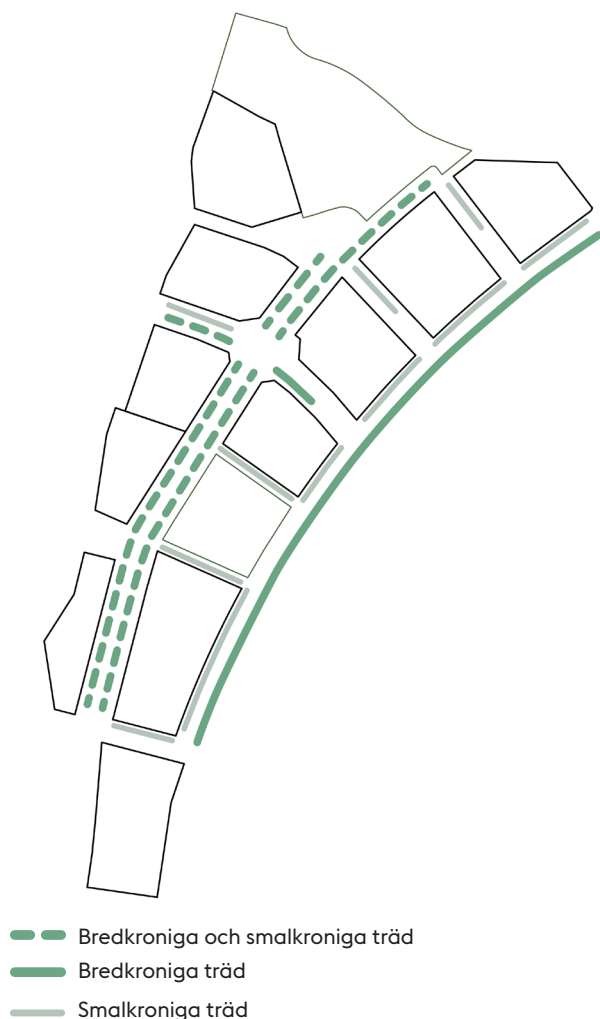
 Skyfallsväg

Figur visar dagvattenhantering i gata genom trädplantering i skelettjord

Trädplantering i gata

Att ge plats för bredkroniga träd i gaturummet som har god förmåga att ta upp dagvatten och erbjuder skugga och grönska är en utgångspunkt för gatornas gestaltning.

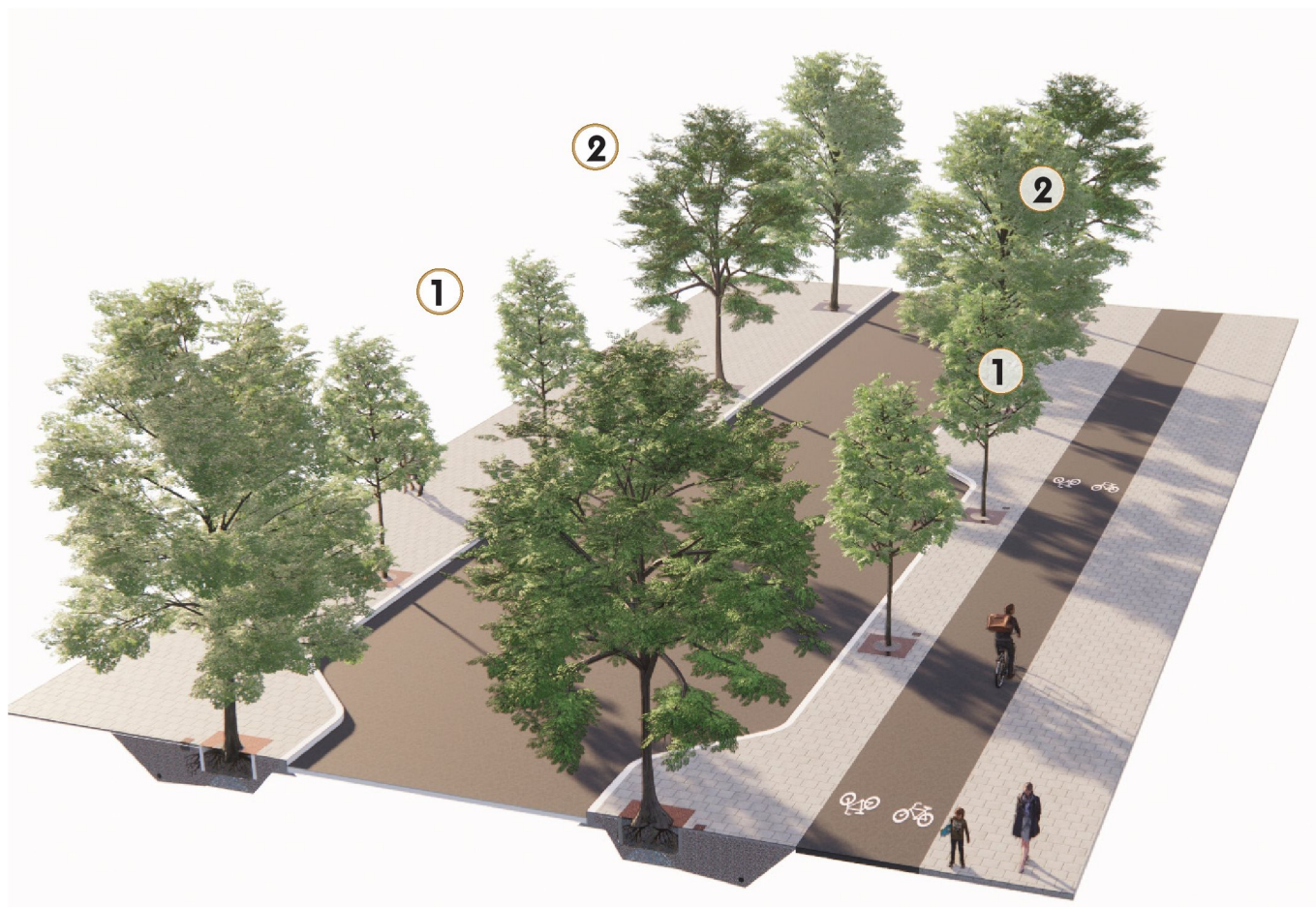
Grönskande gator

Träd i gatumiljön har många positiva egenskaper. Utöver att de skänker grönska och rumslighet till gaturummen så renar de luft och minskar antalet partiklar, ger skugga och reglerar temperaturen, samt hjälper till att rena och fördröja dagvatten. I Bromstensgluggen ska förutsättningar skapas för goda etableringsmöjligheter av träd längs alla gator för att ge stadsdelen en grönskande karaktär.

Trädens placering

Träd i gaturummet placeras antingen som alléer på ömse sidor körbanan eller enbart på ena sidan av gatan enligt intilliggande diagram. Enkelsidiga planteringar väljs på gator där bredden inte medger träd på ömse sidor. Så långt det är möjligt undviks att kombinera trädplanteringar i samma breddutrymme som tex lastplatser och angöringsfickor då detta riskerar att trädens plats försvinner allt eftersom nya behov av angöring eller inlastning tillkommer.

Beroende på gaturummets mått och vilket avstånd till fasad som kan uppnås kan olika stora träd användas, i enlighet med Gata Stockholm 2019. Generellt eftersträvas ett stort inslag av normalstora/bredkroniga träd i stadsdelen. I delar med smalare gatumått kan mindre/smalkroniga träd användas. Dessa innebär dock ett mindre arturval och ger inte samma grönskande effekt som ett bredkronigt träd. För Frodevägen används en mix av bredkroniga/smalkroniga träd där de smalkroniga träden placeras innanför angöringsytorna och de större träden närmare körbanan före och efter angöringsfickorna. På så sätt uppnås ett grönskande gaturum trots att gatans mått inte är rymlig nog för enbart bredkroniga träd.

1. Smalkroniga träd placeras min 4 m från fasad
2. Bredkroniga träd placeras min 6 m från fasad (enl. Gata Stockholm)

Frødevägen kantas av bredkroniga träd som ger grönska och rumslighet. Utmed gatans angöringsfickor placeras smalkroniga/mindre träd.

1. Smalkroniga träd, Ingentingområdet
2. Stora träd bildar ett grönt tak, Berlin
3. Bredkroniga träd skänker grönska och skugga till gaturummet, Sveavägen

Gatuutformning

Utformningen av Bromstensgluggens gator bygger på den klassiska Stockholmsgatan med en avgränsad körbana i asfalt, granitkantsten och plattbelagda trottoarer. Träden står i skelettjord/biokol med markgaller.

1. Vy över Frodevägen söderut

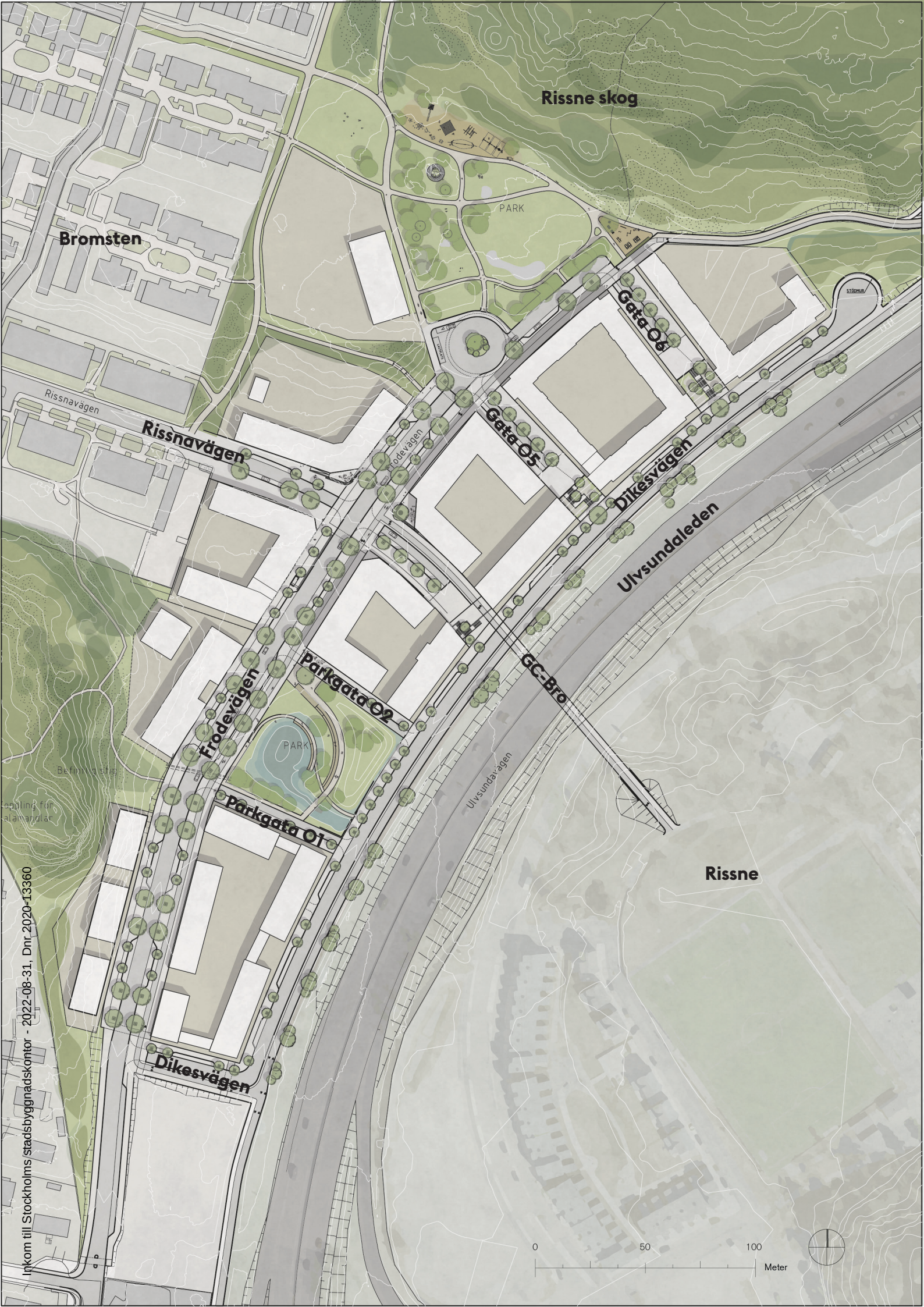
Principer för gestaltning

Frodevägen utgör områdets centrala stråk där kollektivtrafiken förläggs. Gatan ihop med **Rissnavägen** utformas för att utgöra huvudstråket för gående och cyklister. Trottoarerna på ömse sidor är breda och trädplanteringar hjälper till att skapa en rumslig upplevelse.

Dikesvägens mer bullerutsatta situation gör att den lämpar sig sämre för gående. Trottoaren förläggs mot kvarterssidan och ut mot Ulvsundaleden tillkommer ett nytt cykelpendlingsstråk i nord/sydlig riktning. Trädrader utmed angöringsfickor kompletteras med friare grupperade träd mellan Dikesvägen och Ulvsundaleden.

Parkgatorna 1 och 2 på ömse sidor av vattenparken görs enkelriktade. Gatubredden hålls nere och blir en lugn gatumiljö utmed parken. Trottoarer förläggs utmed fasad och kopplingpunkter in till parkentréer skapas. Träd placeras på ömse sidor av angöringsfickorna.

Lokalgatorna 5-6 utformas som lugnare boendegator. Gatubredden hålls nere och rummet förses med en enkelsidig trädrad där ena sidans trottoar breddas upp. Utformningen uppmuntrar till gångtrafik och dämpar körhastigheten där de breda trottoarerna även kan fungera som vistelseyta för de boende.

Rissne skog

Bromsten

PARK

Gata 06

Gata 05

Rissnavägen

Dikesvägen

Ulvsundaleden

GC-Bro

Parkgata 02

Frodevägen

PARK

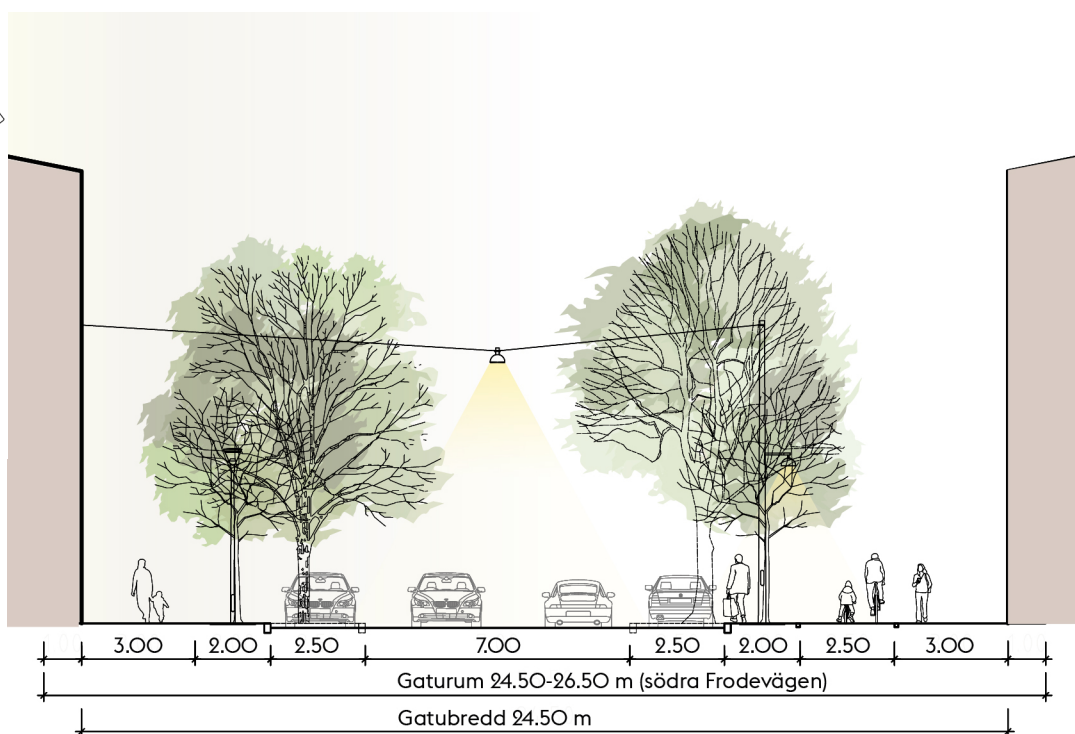
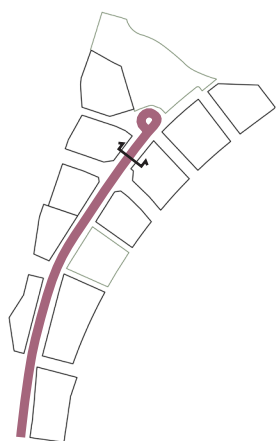
Parkgata 01

Dikesvägen

Rissne

0 50 100
Meter

Sektion Frodevägen

Förgårdsmark 0.0-2.0 m
(gäller för delen söder om
Rissnavägen)

Möbleringszon: träd i
markgaller, belysning

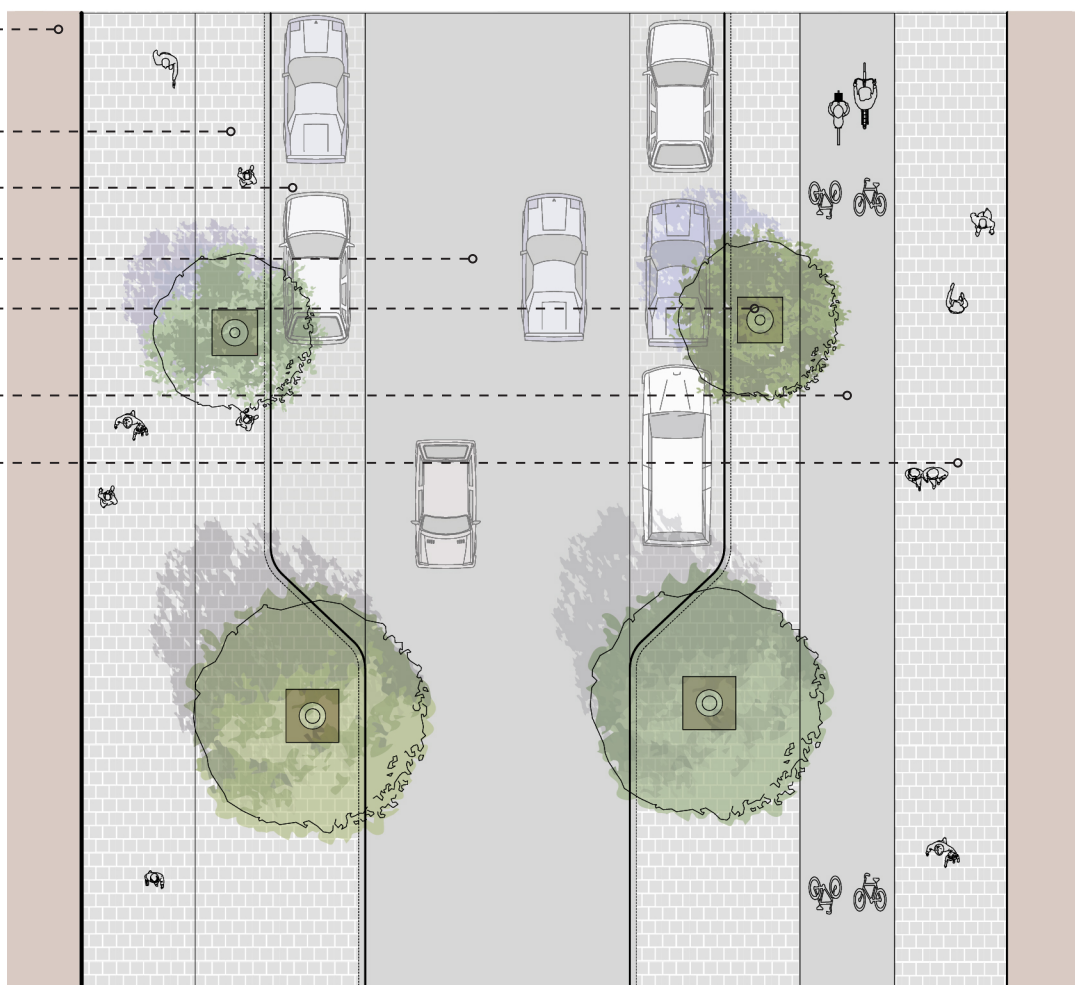
Plattlagd angöringsyta

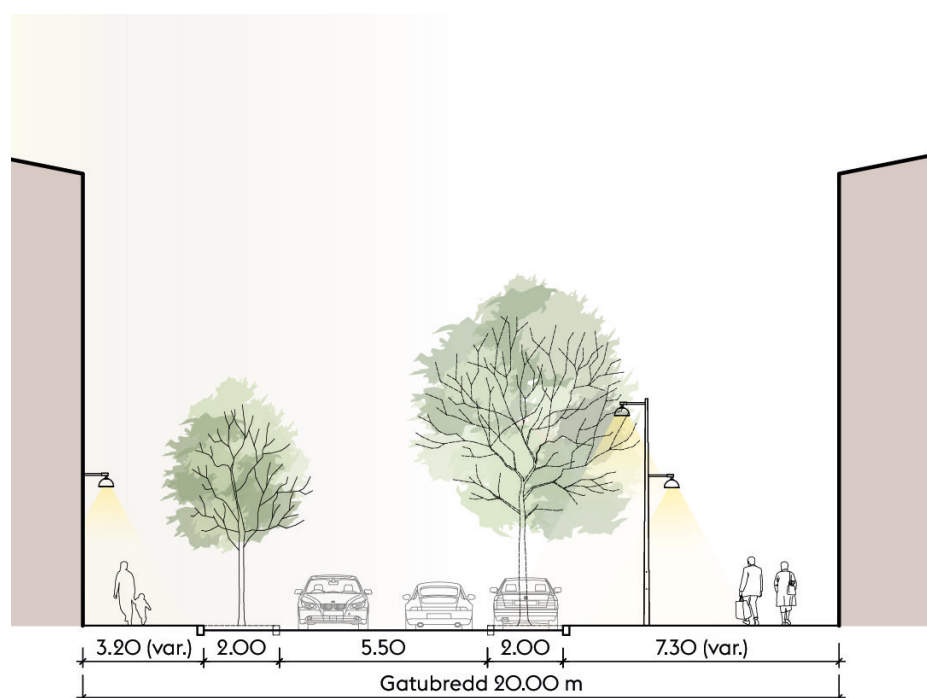
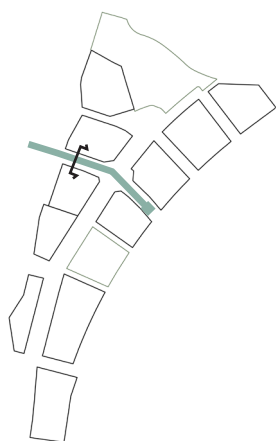
Körbana i asfalt

Möbleringszon: träd i
markgaller, belysning

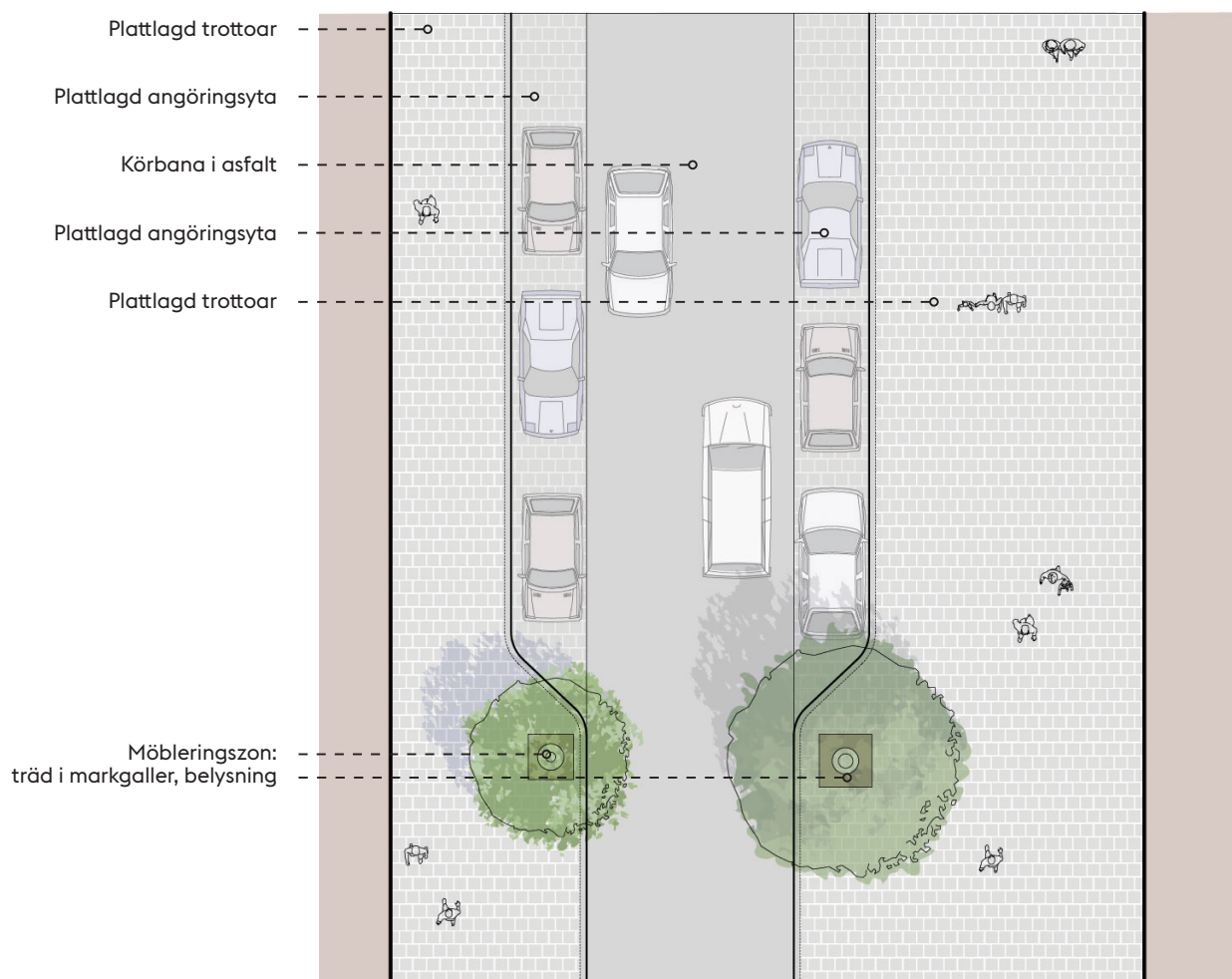
Asfalterad cykelbana

Plattlagd trottoar

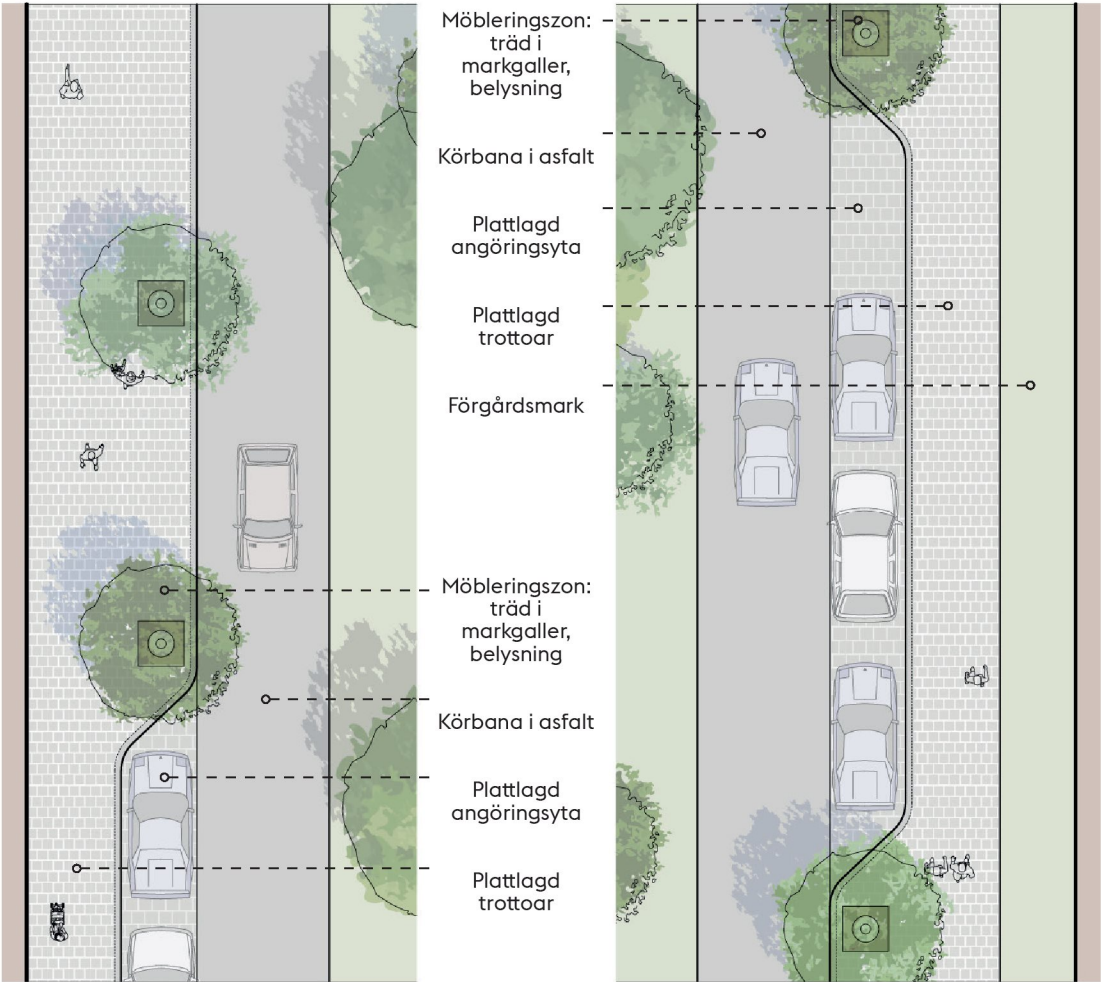
Sektion Rissnavägen (väster om Frodevägen)

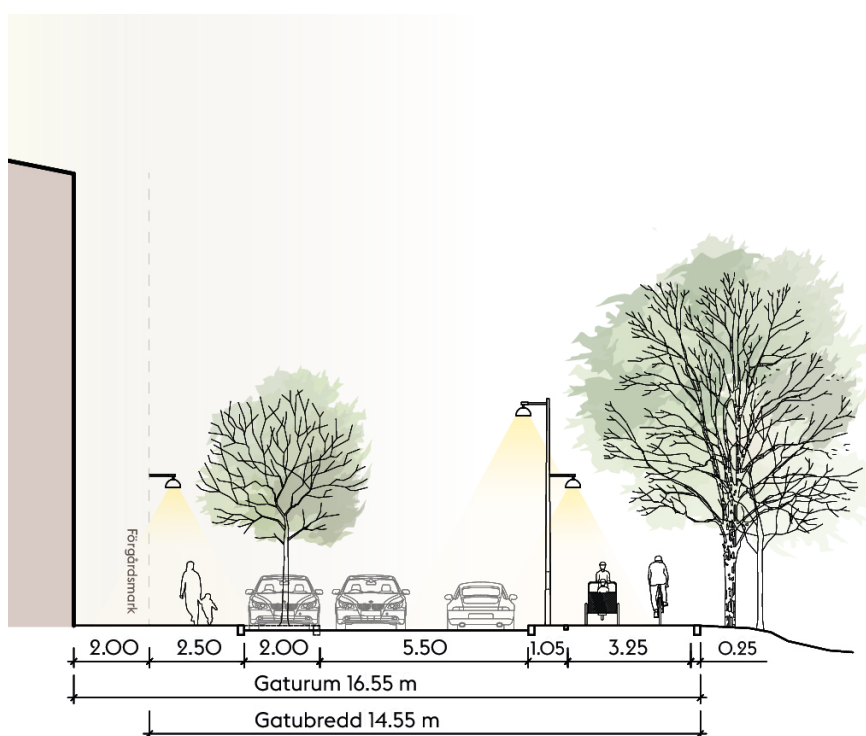
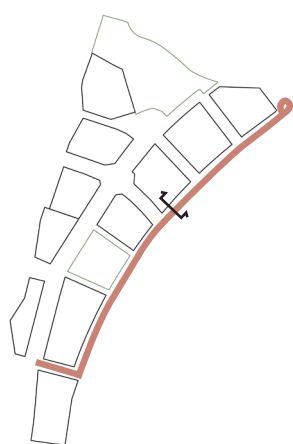

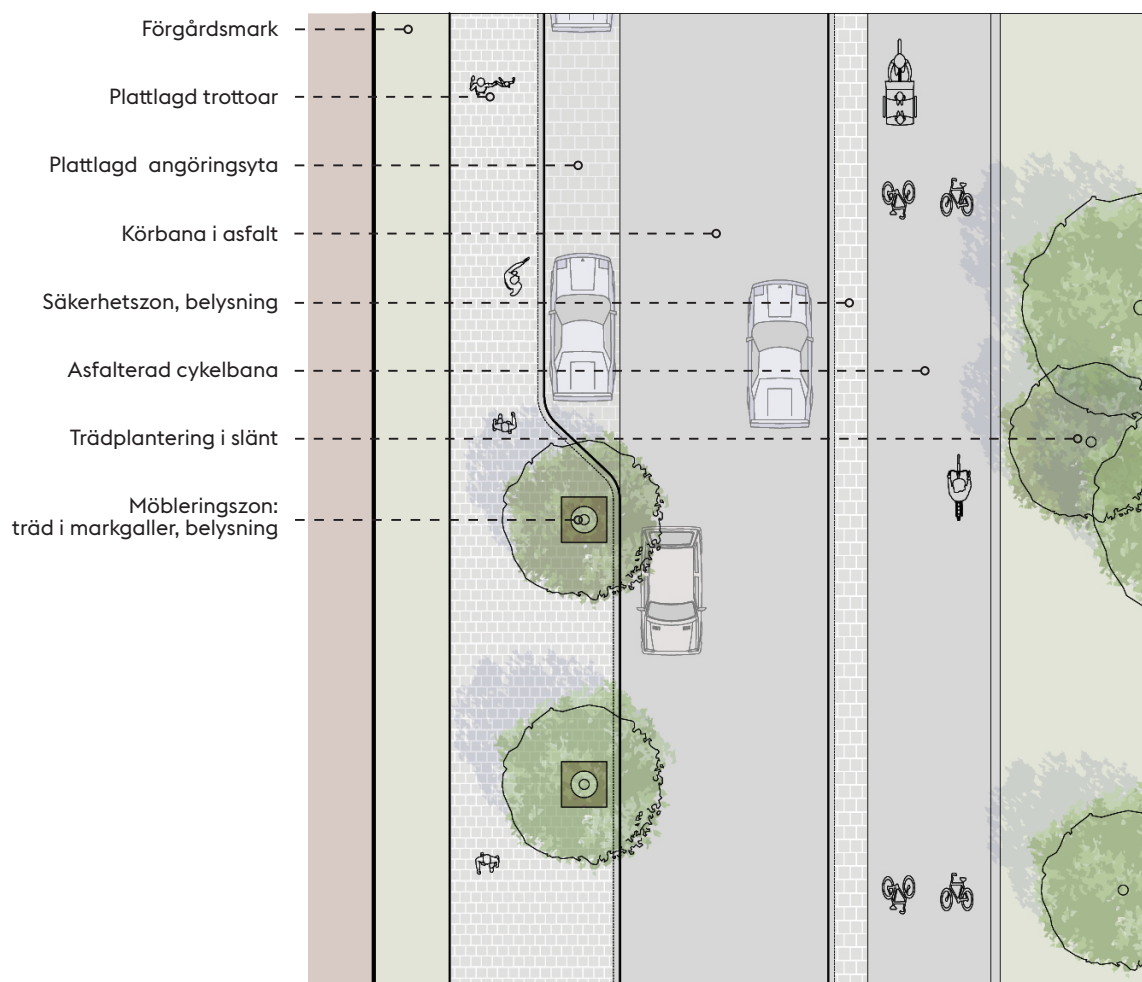
Sektion Parkgata O1

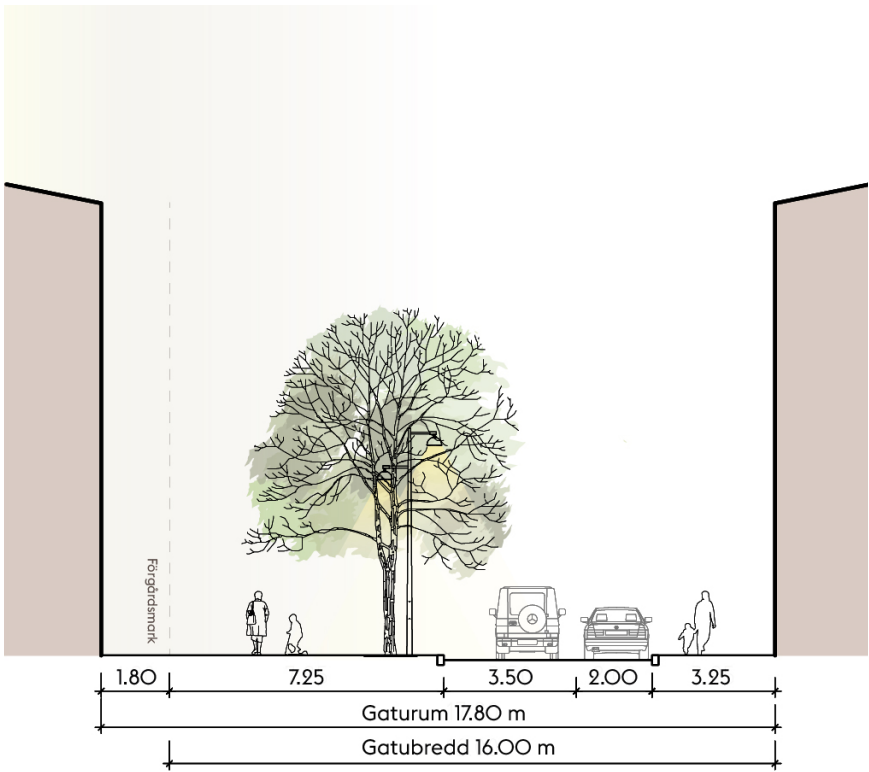
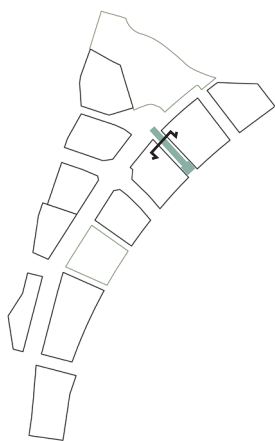
Sektion Parkgata O2

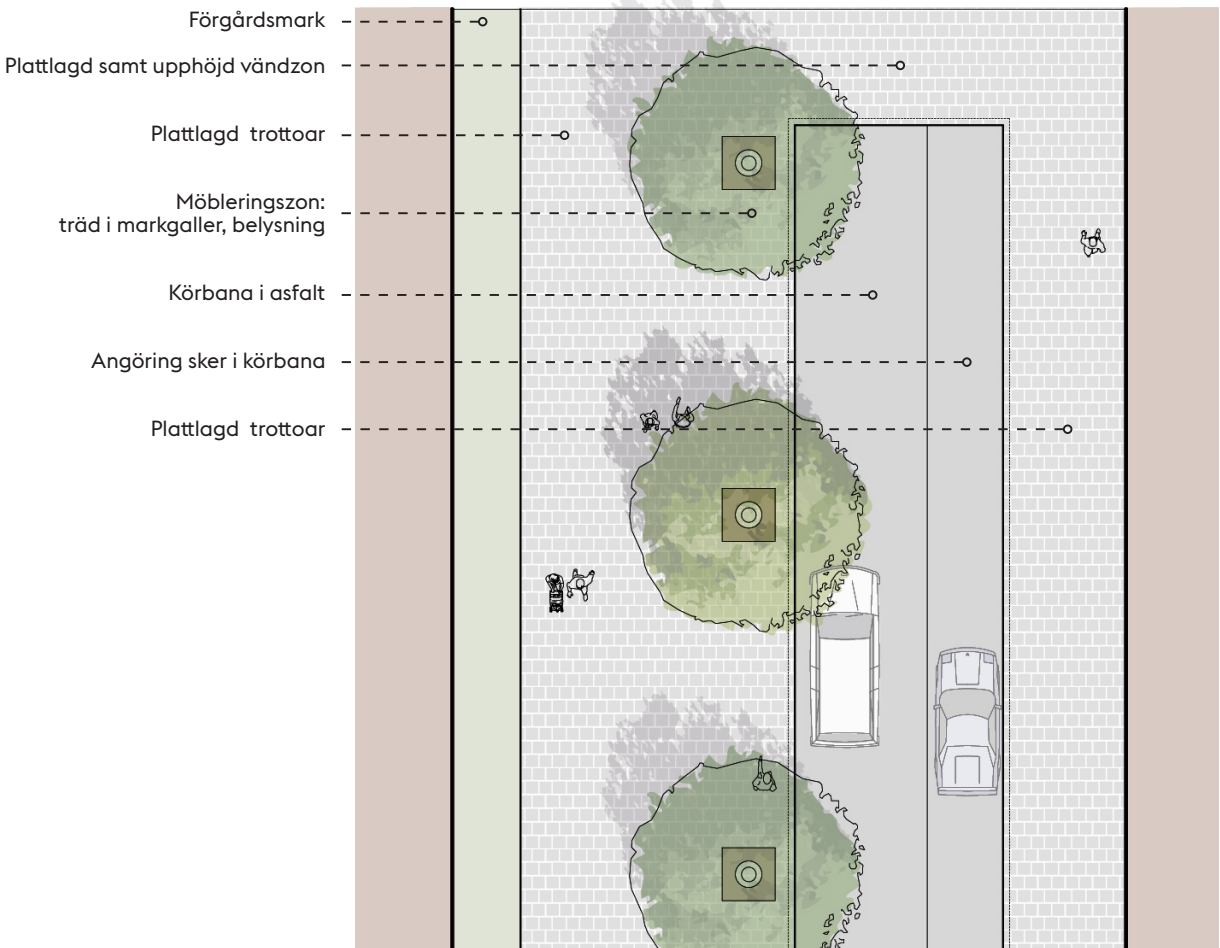

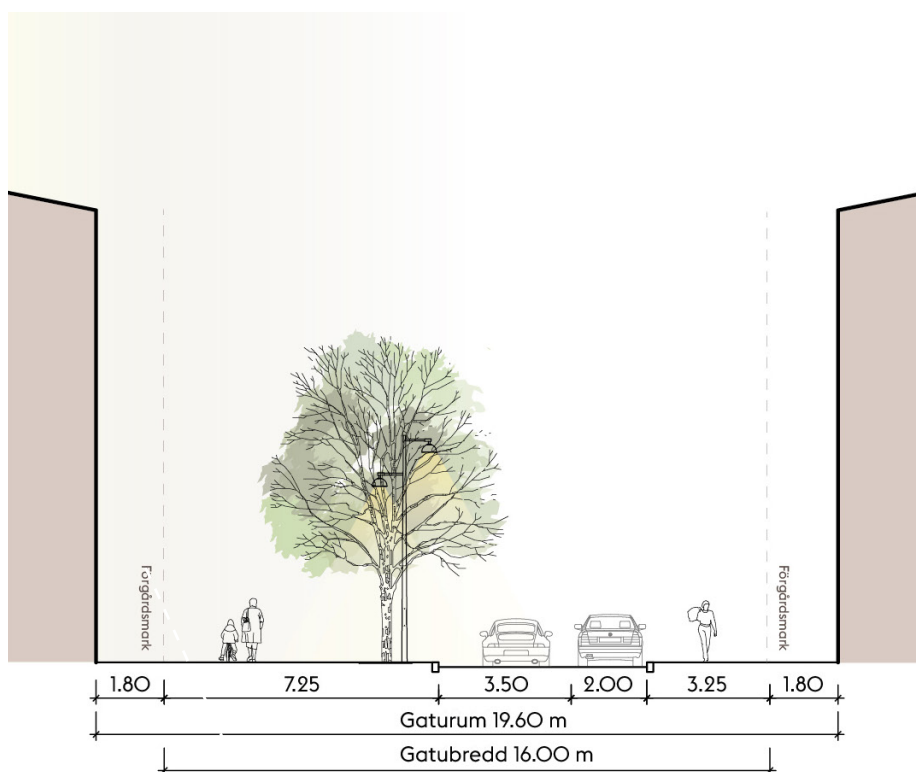
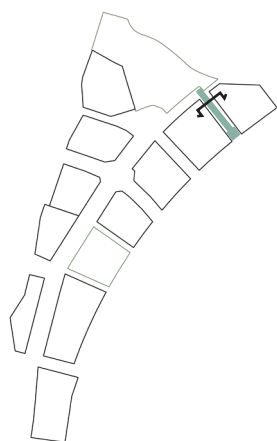
Sektion Dikesvägen

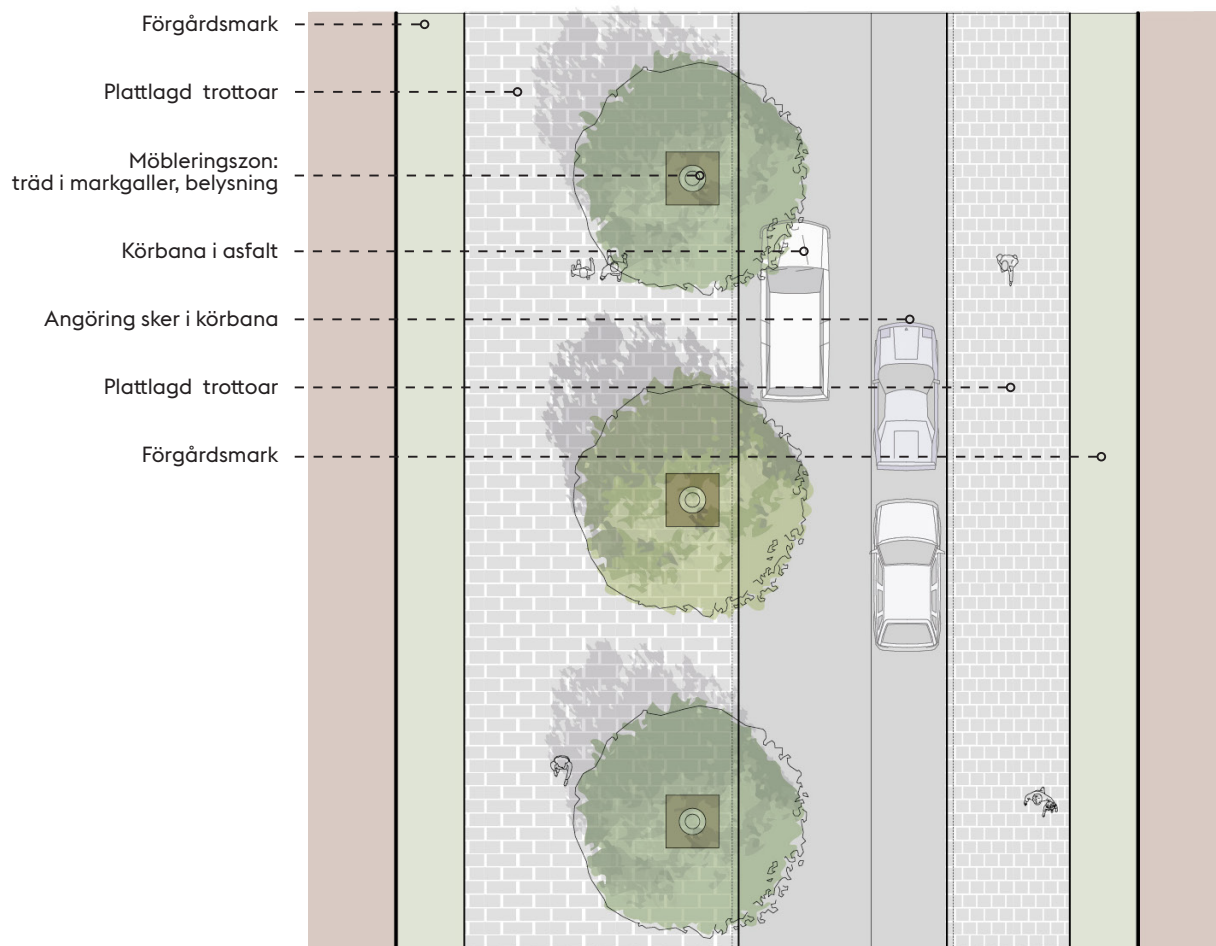

Sektion Gata O5

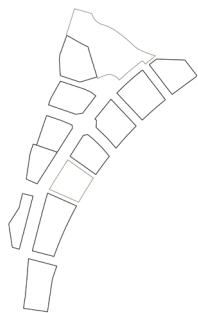

Sektion Gata O6

Vy mot nya gc-bron från Ulvsundaleden. Bromstensgluggen med Dikesvägen till höger i bild

Gång- och cykelbro

Ny koppling

En av huvudmålen för arbetet med Bromstensgluggens detaljplan har varit att tydligare binda samman olika stadsdelar samt överbygga barriärer för att få en mer levande och sammanhållen stad. Genom en ny gång- och cykelbro över Ulvsundaleden skapas en viktig ny gen koppling mot den geografiskt närmsta T- banestationen i Rissne.

Den nya bron gör det möjligt för boende väster om Ulvsundaleden att på ett enkelt vis använda det långa parkstråk som idag sträcker sig hela vägen från Råstasjön i Solna, via Duvbo och Rissne i Sundbyberg, som nu får en naturlig koppling vidare genom Bromsten och Spånga.

Nytt landmärke

Utöver de vinster som uppstår i och med en mer sammankopplad stadsväv kommer även bron

annonsera det nya stadsutvecklingsområdet. Med sitt arkitektoniska uttryck och placering blir gång- och cykelbron ett nytt blickfång utmed Ulvsundaleden ihop med den nya bebyggelsen i Bromstensgluggen.

Material och utformning

Den nya gång och cykelbron utformas som en lätt balkbro av stål. För att klara de långa spännvidderna konstrueras bron med bärande fackverksvalv som bildar en mjuk båge över Dikesvägen, Ulvsundavägen och Rissnevägen. Brostöden utgörs av betong med stålinslag. För att balansera övergången mellan den lätta stålkonstruktionen i balkbron och brofundamenten i betong föreslås de senare få en y-form som ger ett luftigt intryck samtidigt som de klarar kraven för påkörningssäkerhet och bärighet.

1. Förslag på material, corténstål

2. Gång- och cykelbana beläggs med asfalt

3. Bron utrustas med fallskydd upp till 1400mm, förslagsvis integrerat i brons konstruktiva sidor. Handledare kan få annan detaljering och vara fristående i position och material

Bildtext

1. Detalj, koncept för luftigt brofundament
2. Referensbild bågbro
3. Referensbild materialitet, corténstål

Vy mot Bromstensgluggen och platsbildning vid korsningen Rissnavägen/Frodevägen

